

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítélőtábla dr. Varga Attila ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Buzás Tamás jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen kártérítés iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2009. április 15. napján meghozott 3.P.21.286/2008/15. számú ítélete ellen a felperes részéről 16. szám, az alperes részéről 17. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítélet a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a másodfokú eljárásban felmerült költségeit.

Köteles a felperes megfizetni az államnak az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága Illeték Főosztálya külön felhívására 453.700,- (Négyszázötvenháromezer-hétszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 90.686.930,- Ft-ot és 14.636.930,- Ft-nak 2002. január 1-től, 25.850.000,- Ft-nak 2003. január 1-től, 26.950.000,- Ft-nak 2004. január 1-től, 23.250.000,- Ft-nak pedig 2005. január 1-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát, továbbá 9.000.000,- Ft elsőfokú perköltséget, az államnak pedig 900.000,- Ft eljárási illetéket. Ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét elutasította.

Határozata indokolásában megállapította, hogy "A" (a továbbiakban károkozó) 1998. augusztus 1-jétől előbb ügyfélmenedzserként, később osztályvezetőként állt munkaviszonyban az alperesi jogelődnel. Feladatába tartozott az ügyfélszervezés-kezelés,

továbbá a betétgyűjtés. Munkája során a pénzügyintézet néhány ügyfelével, köztük a felperessel baráti kapcsolatot is kialakított. A gyorsabb ügyintézés, az ügyfelek várakozási idejének csökkentése érdekében ki- és befizetési bizonylatokat, utalási megbízásokat íratott alá, majd a „biankó” bizonylatokat kitöltötte és az érintettek tudta nélkül a számláikról kisebb-nagyobb összegeket vett fel, melyeket a saját céljaira fordított. Több esetben a számlákról a telefonon előre jelzett összegnél nagyobb összeget vett fel. A különbözet leplezése érdekében technikai okokra hivatkozva nem adott kifizetési bizonylatot, vagy csak az ügyfél nevét és a számlaszámot, valamint az összeget és az aláírást tartalmazó nem hiteles bizonylat ügyfélpéldányát adta át. Rávette az ügyfeleket, hogy részben költségkímélésre hivatkozva a bankszámlakivonat másolata legyen helyben maradó és a számlák egyenlegéről többnyire szóban, illetőleg általa készített feljegyzés átadásával tájékoztatta a megbízóit.

A Veszprém Megyei Bíróság B.186/2006/58. számú ítéletével a károkozó bűnösségét különösen nagy kárt okozó, jelentős kárt okozó, továbbá nagyobb kárt okozó, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében, továbbá 6 rb. magánokirat hamisítás vétségében állapította meg. Kötelezte a vádlottat, hogy a felperesnek fizessen meg 93.924.438,- Ft bűncselekménnyel okozott kárt.

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában kiemelte, hogy a károkozó az alperesi jogelőd alkalmazásában állt, munkaviszonyával összefüggésben járt el, a felperes és az alperes közötti szerződéses jogviszony tekintetében a munkaviszonyával összefüggésben tett intézkedéseket. A felek közötti bankszámlaszerződés alperes alkalmazottja általi megszegésével oksági összefüggésben a felperes károsodott. A Ptk. 348. §-a értelmében a hitelintézet tartozik kártérítési felelősséggel, melyet az sem zárja ki, hogy az alkalmazott a munkaköri feladatába nem tartozó, esetleg a munkáltató által tiltott tevékenységet fejtett ki, hisz a felelősség megállapításánál a károkozó tevékenységnek a munkaviszonnyal való összefüggése a meghatározó.

A fentiek, továbbá a büntetőeljárás során hozott jogerős ítélet alapján az elsőfokú bíróság bizonyítottnak látta az alkalmazott károkozó magatartását, az azzal összefüggésben bekövetkezett felperesi kárt és a Ptk. 348. §. (1) bekezdése alapján úgy foglalt állást, hogy az alkalmazott munkaköri kötelezettsége vétkes megszegésével okozati összefüggésben bekövetkezett felperesi kárért az alperest kártérítési felelősség terheli.

Az összecszerűség tekintetében ugyanakkor a Pp. 4. §. (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel számszakilag vizsgálta a kereset megalapozottságát. Ennek során a 2001. év tekintetében 14.636.930,- Ft, míg 2002. évre 25.850.000,- Ft, 2003. évre 26.950.000,- Ft, 2004. évre 23.250.000,- Ft összegben, mindösszesen tehát 90.686.930,- Ft-ban állapította meg a felperes kárát.

Utalt arra is, hogy a Ptk. 337. §. (1) bekezdése szerint az alperes és a károkozó egyetemlegesen felelnek a felperessel szemben a kárért.

A felperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, a marasztalás tőkeösszegének a keresetlevélben megjelölt 98.248.938,- Ft-ra való felemelését kérte. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a keresetlevélben foglaltaktól eltérően állapította meg az alperesi tartozás mértékét. A fellebbezési eljárás során előadta, hogy azokat az összegeket, melyeket a károkozó a felperes akaratának megfelelően Nagy Anikó házvezetőnek kölcsön

és más jogcímen adott át, a felperes nem számította fel a kereseti követelés összegének meghatározása során. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, mikor ezeket ismételten levonta.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az ítélet megalapozatlan. A bíróság helytelen jogi álláspontot foglalt el, mikor megállapította, hogy "A" a munkaviszonyával összefüggésben okozott kárt a felperesnek. Utalt arra, hogy a felperes 2002. augusztus 6-án meghatalmazta "A"-t, hogy helyette és nevében a bankszámlájáról pénzt vegyen fel. Az eset sajátos körülményei nem igazolják, hogy az alkalmazott ebbéli minőségben eljárva, munkaköri kötelezettségének megszegésével idézte elő a felperes kárát. Sem az elsőfokú ítélet, sem a büntető ítélet nem jelöl meg olyan bizonyítékokat, melyek igazolnák, hogy a sérelmet okozó pénzügyi tranzakcióknak szükségképpen előfeltétele volt, hogy "A" alkalmazotti minőségben járjon el.

A fellebbezések az alábbiak szerint nem megalapozottak.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntése körében releváns tényállást a peradatok - köztük a büntetőeljárás iratanyaga - okszerű, mindenre kiterjedő mérlegelése útján állapította meg és az abból levont jogi következtetése mind a felperesi kereset jogalapját, mind pedig az összecszerúságát tekintve helyes. Az ítélet tábla az elsőfokú ítélet indokait maradéktalanul osztotta, a fellebbezésekre figyelemmel csupán az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a károkozó az alperesi jogelőd alkalmazásában állt és munkaviszonyával összefüggésben, a felperes és a hitelintézet között létrejött bankszámlaszerződés keretei között eljárva, az alperes jogelődjének bankfiókjában, ügyfélfogadási időben, a bank pénztárbizonylatait felhasználva fejtette ki azon tevékenységét, amellyel okozati összefüggésben a felperesnek kára keletkezett. Az alperes kártérítési felelőssége tehát a Ptk. 348. §. (1) bekezdése alapján - a károkozó tevékenységnek a munkaviszonnyal való összefüggéséből következően - fennáll. Az alperes ezzel ellentétes fellebbezési érvelése nem helytálló.

A követelés összecszerúsága tekintetében mindenekelőtt kiemeli az ítélet tábla, hogy a Pp. 4. §. (2) bekezdésében foglalt rendelkezés helyes értelmezése szerint a büntető ítéletben megállapított tényállás a polgári bíróságot nem köti, nincs akadálya annak, hogy a per során felmerült valamennyi bizonyíték - így a büntetőeljárás anyaga - figyelembevételével a jogerősen elbírált bűncselekmény büntető jogi minősítését nem érintő körben a büntetőbíróságtól eltérő tényállást állapítson meg.

Az elsőfokú bíróság a fenti jogszabályi rendelkezés helyes alkalmazásával vette maga is számba és értékelte a Pp. 206. §. (1) bekezdése szerint a büntetőeljárás adatait, köztük a meghallgatott tanúk vallomását. Számszakilag is helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság az alperes alkalmazottja által a felperes számlájáról jogosulatlanul felvett pénzösszeget, amelyet csökkentett a felperes hozzájárulásával a házvezetőjének kölcsönadott, összesen 8.300.000,- Ft-tal. Utóbbi összeg a felperes rendelkezése szerint, akaratának megfelelően került felhasználásra, így ennek megtérítését a felperes az alperestől nem igényelheti.

A felperes fellebbezésével ellentétben az elsőfokú bíróság a kártérítés összegének csökkentése körében nem vette kétszeresen figyelembe a fentiek szerint levonandó kölcsönösszeget. Ezzel szemben az állapítható meg, hogy a felperes keresetlevelében foglalt számítása az alábbiak szerint több részletében is téves.

2002-ben az alperesi alkalmazott nem 32.750.000,- Ft-ot, hanem 28.250.000,- Ft-ot vett fel a felperes számlájáról. A felperes által a keresetlevél 2. oldalán elszámolt 4.500.000,- Ft az ezt megelőzően tételesen már felsorolt kárösszegek terhére került az alkalmazott által felhasználásra, ezért ennek önálló felszámítására nincs mód (B.186/2006/58. számú ítélet 7. oldal (1) bekezdése).

A 2004. február 25-i károkozás körében a felperes által 300.000,- Ft-ban felszámított összeg helyesen 200.000,- Ft, hisz az alperesi alkalmazott a felvett összegből 100.000,- Ft-ot a felperes egy másik számlájára befizetett.

A károkozó a 2004. június 28-án felvett 350.000,- Ft-ból 50.000,- Ft-ot visszafizetett a felperes másik számlájára, tehát a keresetlevélben foglaltakkal szemben 300.000,- Ft a kár összege.

A felperes keresetlevelének 3. oldalán a 2004. január 8-án kifejtett károkozó magatartás körében 5.000.000,- Ft kárt jelölt meg, ugyanakkor keresetlevele 4. oldalának első bekezdésében ezt az összeget ugyanezen időpontra ismételt elszámolta (B.168/2006/58. számú ítélet 8. oldal utolsó és 9. oldal utolsó bekezdése). Az elsőfokú ítélet az alperesi alkalmazott által a felperes számlájáról elvont pénzüsszegek tételes számbavétele során a fentiek korrekcióját már tartalmazza és az így számított összegből vonja le - a büntetőeljárás nyomozati iratainak I/1.kötetében 594. oldalon rögzített tanúvallomás megfelelő értékelésével - a házvezetőnőnek nyújtott, összesen 8.300.000,- Ft kölcsön összegét.

Megállapítható tehát, hogy az elsőfokú bíróság kárszámítása helyes, egyúttal a büntetőeljárásban hozott ítélet indokolásában foglaltaknak is mindenben megfelel. A felperes által kereseti kérelmében meghatározott összeg a fentebb megjelölt és egyéb - jelen perben fel nem tárható - téves számítási módszerrel alapszik, melynek során a felperes bizonyos tételeket kétszer számított fel, bizonyos tételek esetében pedig nem a felperesnek okozott tényleges kár összegét, hanem az alperesi alkalmazottja által a felperes számláján végrehajtott bankszámlaművelettel érintett összeget vette figyelembe.

A fentebb kifejtettekre figyelemmel az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az eredménytelenül fellebbező felek a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelesek viselni a saját fellebbezésükkel felmerült költségeiket: a felperes köteles az államnak megfizetni a feljegyzett fellebbezési illetéket, míg az alperes viselni tartozik az általa lerótt fellebbezési illetéket.

A felperes az ügyvédi munkadíj tekintetében csatolt megállapodás (9/F/1.számú irat) és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §. (1) bekezdés a.) pontja szerint a másodfokú eljárásra 2.700.000,- Ft ügyvédi munkadíjra tarthatna igényt, míg a rendelet 3. §. (2) bekezdés a.) pontja alapján az ítélet tábla az alperes javára 200.000,- Ft-ban határozta meg az ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. E kettő beszámítása útján az alperest a felperes javára az ÁFA-t is tartalmazó 2.500.000,- Ft ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

Győr, 2010. február 16. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.. Szalay Róbert sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: